

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 35036-07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' שטרס

לפני כבוד השופטת אביגיל כהן

המבקשת - המערערת או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד גל אראל

נגד

המשיב מרדכי שטרס
ע"י ב"כ עו"ד ישראל אהרונ

פסק דין

- 1
- 2
- 3 1. לפני בקשת רשות ערעור על החלטת בית משפט השלום בתל אביב (כב' השופטת חנה קלוגמן)
- 4 מיום 13/6/18 בת.א. 17663-04-12 ולפיה קיבל בית משפט קמא את בקשת המשיב לפיה
- 5 תתנהל חקירתו בישיבת ההוכחות באמצעות שיחת וידאו קונפרנס. (כינוס וידאו / היוועדות
- 6 חזותית).
- 7
- 8 2. המבקשת הגישה עוד בשנת 2012 תביעה נגד המשיב. התובעת- המבקשת הגישה תצהירים
- 9 מטעמה ובקשה לזימון עדים.
- 10 ישיבת ההוכחות נקבעה ליום 19/6/18.
- 11
- 12 ביום 5/6/18 ביקש המשיב – הנתבע להיחקר על תצהירו באמצעות שיחת ועידה, וזאת
- 13 מטעמים רפואיים המונעים ממנו לטוס (הוא אינו נמצא בישראל).
- 14
- 15 המבקשת – התובעת התנגדה לבקשה תוך ציון העובדה שאין בפני בית משפט תצהיר עדות
- 16 ראשית חתום ומאומת כדין של הנתבע.
- 17 הבקשה הוגשה סמוך לישיבת הוכחות שנקבעה לפני 7 חודשים.
- 18 הבקשה אינה נתמכת בתצהיר. "ייתר לחץ דם" על פי המסמכים שצורפו, אינם מונעים טיסה
- 19 ובנסיבות העניין אין להיעתר למבוקש.
- 20
- 21
- 22
- 23

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 35036-07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' שטרס

בתשובה לתגובה נטען, כי מטרת התובעת היא להפעיל לחץ על המשיב – הנתבע. לכפות עליו כניסה לישראל מתוך חשש שלא יוכל לצאת מהארץ לאחר הדיון, כיוון שתבקש לעכב יציאתו וכך הוא ינותק ממרכז חייו ומשפחתו ועסקיו. ניתן להתרשם מעדותו גם באמצעות שיחת ועידה, ובדיוק בטכנולוגיה זו נעשה שימוש גם כאשר ביקש לבטל פסק דין שניתן בתיק במעמד צד אחד. צורפו תצהיר עדות ראשית ותצהיר תומך בבקשה כשהם חתומים על ידי המבקש בפני קונסול ישראל בוילנה.

3. בהחלטה מיום 13/6/18 נקבע:
"בנסיבות הבקשה ולאור מצבו הרפואי של המבקש, אני מקבלת את הבקשה ומתירה לקיים שיחת ועידה ובוידאו לצורך חקירתו הנגדית של הנתבע. ב"כ הנתבע ידאג לביצוע התיאומים המתאימים".

משהודיע ב"כ המבקשת – התובעת, כי הוא מתכוון להגיש בקשת רשות ערעור על ההחלטה, ביטל בית המשפט קמא בהחלטה מיום 17/6/18 את ישיבת ההוכחות.

4. בבקשת רשות הערעור נטען, כי החלטת בית משפט קמא אינה מנומקת כנדרש. ההחלטה עומדת בניגוד לעמדת מותב קודם בתיק קמא שדחה את הבקשה (החלטת כב' הרשמת הבכירה ורדה שורץ מיום 19/12/16 אשר אישרה חקירה באמצעות וידאו קונפרנס בשלב הבקשה לביטול פסק דין תוך ביצוע הבחנה בין השלב שנדון אז ובין שלב בירור התיק העיקרי).
נטען, כי הנסיבות הרפואיות אינן מצדיקות היעדרות לבקשה ולו היה מדובר בעניין ממשי, לא היתה מוגשת הבקשה שיהוי כה רב.
נטען כי המסמכים שצורפו לא נתמכו בתצהיר כדין וכי לא מתקיימים כאן החריגים במסגרתם נעתר בית משפט לבקשות שכאלו.

5. המשיב בתשובתו מבקש לדחות את הבקשה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 35036-07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' שטרם

טוען, כי כל מטרת הבקשה היא להפעיל עליו לחץ על מנת שייכנס לישראל ואז תעוכב יציאתו
מן הארץ והוא יופרד ממשפחתו, עסקיו ומרכז חייו.
אין כל פגיעה אמיתית במבקשת אם ייחקר באמצעות וידאו קונפרס (היוועדות חזותית)
בדיוק כפי שנעשה בשלב הבקשה לביטול פסק דין.
נטען, כי עסקינן בתביעת סרק. צורף תצהיר בכל הנוגע למצבו הרפואי של המשיב "חתום"
במייל כאשר צוין כי תצהיר חתום כדבעי יוגש במהירות וזאת בשל סד הזמנים הלוחץ (סעיף
5 לתשובה מיום 12/9/18).
לתצהיר כן צורף אישור קונסול מיום 6/9/18 וייתכן כי סעיף 5 לתשובה לתגובה הינו שגוי.
(בהחלטתי מיום 28/9/18 ביקשתי לצרף תצהיר חתום ומאומת ומאושר כדין ולא היתה
התייחסות להחלטה).

6. **לאחר עיון בטענות הצדדים מצאתי לנכון ליתן רשות לערער. לדון בבקשת רשות הערעור
כבערעור בהתאם לתקנה 410 לתקסד"א משלא מצאתי כי המשיב נפגע מכך ולדחות הערעור
לגופו מהנימוקים כדלקמן:**

(א) בעניינינו דחיית הדיון בהשגה על החלטת ביניים זו לשלב הערעור על פסה"ד, עלולה
להשפיע באופן ממשי על זכויות המבקשים, ולפיכך מצאתי לנכון ליתן רשות לערער
ולדון בנושא כבר עתה (לעניין זה ראה: רע"א 7913/14 **תרכובת ברום בע"מ נ' חצב**
(8.2.15)).

(ב) באשר להיקף ההתערבות של ערכאת הערעור בתחום של עדות באמצעות כינוס וידאו
יפים הדברים שנפסקו ברע"א 1920/12 **לוינגר נ' עו"ד ניצה פוזנר, כונסת הנכסים**
ע"י כב' השי' צ' זילברטל בסעיף 8 לפסק דינו:
"אמנם מדובר בהחלטה הנוגעת לסדרי דין ואופן שמיעת הראיות, עניינים
לגביהם מסור לערכאה הדיונית שיקול דעת רחב שאין דרכה של ערכאת
הערעור להתערב בו. אלא שבתחום הספציפי של עדות באמצעות כינוס
וידאו, בהתחשב באופייה המיוחד של העדות, שאינה בלתי אמצעית ושיש

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 35036-07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' שטרם

לה היבטים יחודיים (משמעות האזהרה כלפי מי שנמצא מחוץ לתחום השיפוט, העדר מרות ישירה של בית המשפט על העד המרוחק וסוגיות הנוגעות ליחסים בינלאומיים; ראו: עניין דורי, פסקה 1 לפסק דינה של השופטת מ' נאור), היקף ההתערבות מעט רחב יותר (עניין דורי בפסקה 3 לפסק דינה של השופטת מ' נאור; סעיף 1(6) לצו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), תשס"ט-2009, אשר החריג החלטה בעניין "היוועדות חזותית" מבין ההחלטות העוסקות באופן הגשת עדויות שלא ניתן רשות לערער עליהן).
(הדגש אינו במקור – א.כ.).

ג) הפסיקה ראתה בסעיף 13 לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א – 1971 שכותרתו "גביית עדות על ידי שלוח במשפט אזרחי" את מקור הסמכות לגביית עדות במשפט אזרחי מחוץ למדינה באמצעות כינוס וידאו (ראה גם דעתו החולקת של כב' הש' א' גרוניס לפיה מקור הסמכות מצוי בתקנה 15 לתקנות העזרה המשפטית 1999 בעניין רע"א 3810/06 י. דורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ נ' גולדשטיין (24.9.07) (להלן: "עניין דורי").

הפרשנות שניתנה בפסיקה לסעיף 13 (א) בהקשר של עדות באמצעות כינוס וידאו, היא פרשנות מצמצמת. נקבע כי על המבקש להוכיח כי פנייתו לבית המשפט נעשתה בתום לב; כי העדות רלוונטית לשאלות השנויות במחלוקת; וכי קיימת סיבה טובה המונעת הגעת העד לחקירה בישראל. ראה לעניין זה: סעיף 8 לפסק דינו של כב' השופט גרוניס בעניין דורי.

בין הטעמים שהוכרו בפסיקה כטעמים טובים להימנעות מהגעה לעדות בישראל נמצאו טעמי בריאות, מצב ביטחוני במדינה, התחייבויות קודמות של עדים שלא ניתן להשתחרר מהן, אך ככלל, יש לבחון כל מקרה לגופו.

ד) במקרה דנן, הנימוק הוא בריאותי. מהתשובה לתגובה בבית משפט קמא ניכר כי יש מניע נוסף מעבר לעניין הבריאותי: חשש מכך שתעוכב יציאת הנתבע מן הארץ, לו יתייצב בישראל על מנת להעיד.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 35036-07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' שטרם

(ה) הפסיקה בנוגע לעדות בווידיאו קונפרנס היא אמנם מצמצמת, אך אין להתעלם מהמהפך אשר אמור להתחולל בתחום זה, לכשיכנסו לתוקפן בחודש ספטמבר 2019 תקנות סדר הדין האזרחי התשע"ח – 2018.

תקנה 72 שכותרתה: "עדות בהיוועדות" קובעת כדלקמן:

"(א) בית המשפט רשאי להתיר שמיעת עדות בדרך של היוועדות חזותית בתוך שטחה של מדינת ישראל או מחוצה לה לפי הוראות שייתן, אם השתכנע כי התקיימו התנאים האלה –

(1) הגעתו של העד לבית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד תקשה עליו מאוד, והוא נתן הסכמתו למתן עדות בדרך זו.

(2) עדותו של העד חיונית לשאלות השנויות במחלוקת.

(3) אין מניעה מבחינת מדינת החוץ לשמיעת עדות בדרך זו בתחומה.

(ב) היוועדות חזותית תתאפשר אם המקום שבו ימסור העד את עדותו ואולם בית המשפט שבו נדונה התובענה יכלול, בין השאר –

(1) מכשור המאפשר לעד לראות ולשמוע במהלך עדותו את המתרחש באולם בית המשפט שבו נדונה התובענה שבעניינה הוא נדרש להעיד, אם בית המשפט מצא שהדבר דרוש בנסיבות העניין.

(2) מצלמה המאפשרת צילום תקריב של מסמכים.

(3) מסך צפייה מרכזי באולם בית המשפט וכן מסך צפייה אישי לשופט.

(ג) מנהל בתי המשפט רשאי להורות על דרישות טכניות לעניין האמצעים הנדרשים לשמיעת העדות בהיוועדות חזותית".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 35036-07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' שטרס

כלומר – הפסיקה הנוכחית, שניתנה ביחס לתקנות סדר הדין הקיימות, תעבור שינוי מהותי לכשיכנסו התקנות החדשות לתוקפן.

אין חולק על כך, כי נכון להיום, הפסיקה הנוכחית והתקנות הקיימות הן המחייבות, אך תכלית התקנות החדשות ו"פישוט" ניהול ההליך האזרחי באופן שיאפשר בקלות יחסית למסור עדות בדרך של היוועדות חזותית משליכים גם על בחינת הבקשה הנוכחית.

המשיב ביקש שיתאפשר לו להעיד מבלי לטוס לישראל, עקב בעיות רפואיות ותמך בקשתו במסמכים.

אין גם להתעלם מחששו שתעוכב יציאתו מן הארץ, לו יכנס לישראל וכך ינותק ממרכז חייו, משפחתו ועיסוקיו.

לפיכך, גם על פי הפסיקה הקיימת ניתן להיעתר לבקשתו להישמע בדרך של היוועדות חזותית ובלבד כמובן שידאג לכל הסידורים הטכניים שיאפשרו את שמיעת עדותו כדבעי, ואין בהחלטת בית משפט קמא כדי לסתור את הדין החל כיום.

החלטת בית משפט קמא אמנם מנומקת בתמציתיות יתרה, אך לאור הנימוק הרפואי ובהתחשב בשינוי המהותי הצפוי בכל נושא העדות באמצעות היוועדות חזותית, לא מצאתי לנכון להתערב בהחלטת בית משפט קמא.

יצוין, כי כב' הרשמת הבכירה שוורץ לא קבעה כי בשלב ההוכחות לא יתיר מותב שיפוטי אחר לשמוע עדות באמצעות כינוס וידאו, אלא קבעה פוזיטיבית כי במסגרת בקשה לביטול פסק דין ניתן להסתפק בעדות שכזו וכי יש להבחין בין שני השלבים הדיוניים.

7. לסיכום:

- (א) לאור האמור לעיל, יש ליתן רשות לערער ולדחות הערעור לגופו.
 - (ב) המבקשת תישא בהוצאות המשיב ושכ"ט עו"ד בסך 7000 ₪.
 - סכום זה יחולט מתוך הערבון ויועבר למשיב באמצעות בא כוחו.
 - יתרת הערבון תוחזר למבקשת באמצעות בא כוחה.
 - (ג) המזכירות תשלח פסק הדין לצדדים.
- ניתן היום, כ"ט תשרי תשע"ט, 08 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.

אביגיל כהן, שופטת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 35036-07-18 או. אי. אם. חברה להשקעות בע"מ נ' שטרס

